

Årsmelding 2017

Romedal Almennning

www.rasa.no

Foto forside: Roar Martinsen

Innhold

Dagsorden	3
Virksomheten	4
Sertifisering, miljø og virksomhet i skog og utmark.....	12
Veger	15
Jakt og fiske	15
Koier.....	17
Utleid arbeidskraft.....	17
Hytteområder	17
Resultatregnskap.....	18
Balanse.....	19
Kontantstrømoppstilling	21
Noter til årsregnskapet.....	22
Avdelingsregnskap	27
Revisjonsberetning	29

Visjon og verdier for Romedal Almenning

**Visjon: Langsiktig forvaltning til
beste for bygda**

Verdier: Nøysom, grundig, framsynt

Dagsorden

Dagsorden for årsmøtet på Herredsvang mandag den 9. april 2018

Del 1 av årsmøtet åpnes av styreleder i Romedal Almenning kl. 14.00. Møtet innledes med valg fra kl. 14.00 – kl. 16.30.

Det legges opp til oppmøte, innsjekking av stemmeberettigede og utdeling av stemmesedler fra kl. 13.30.

Del 2 av årsmøtet starter kl. 18.30.

Innsjekking av stemmeberettigede og utdeling av stemmesedler starter fra kl. 18.00.

1. Styreleder åpner årsmøtet del 2 og refererer dagsorden
2. Valg av møteleder
3. Valg av 2 bruksberettigede til å underskrive protokollen
4. Årsberetning, regnskap og revisjonsberetning
5. Orientering om planer for kommende års virksomhet
6. Fastsettelse av styrets godtgjørelse for 2018. (Forslag fra valgkomiteen)
7. Oppnevning av revisor for neste års regnskap, samt fastsettelse av revisors godtgjørelse
8. Fastsettelse av valgkomiteen godtgjørelse
9. Behandling av eventuelle innkomne saker til årsmøtet. (Saker som ønskes behandlet på årsmøtet må leveres skriftlig på allmenningskontoret senest 1 uke før årsmøtet)
10. Uttalelse i andre saker som eventuelt framlegges av almenningsstyret med anmodning om uttalelse fra årsmøtet.
11. **Valg på nytt almenningsstyre og ny valgkomite starter opp igjen umiddelbart etter at årsmøteforhandlingene er avsluttet. Kandidatene til styrevalget vil først presentere seg.**

Valgkomiteen henstiller om at flest mulig stemmer etter at kandidatene har fått mulighet til å presentere seg.

Årsmøtet avsluttes etter at valgresultatet foreligger.

Etter at alle har stemt vil det bli servert middag

Velkommen til årsmøte og valg!

Årsmelding 2017

Virksomheten

Romedal Almenning ligger i Stange kommune og utgjør et areal på 243.000 dekar, hvorav ca. 200.000 dekar regnes som produktiv skog. Romedal Almenning sorterer under kategorien «bygdeallmenning» og er underlagt Lov om bygdeallmenninger av 19. juni 1992. Virksomheten omfatter skogbruk og ulike former for utmarksnæring. Som stor skogeier hviler det et tungt ansvar på både styret og administrasjonen i forhold til langsiktighet i forvaltningen av arealene. Ressursgrunnlaget skal overlates til kommende generasjoner med minst like gode forutsetninger som i dag, for å stimulere til investeringer i bygdas landbruk. Styret finner denne målsettingen ivaretatt og slår fast at det er grunnlag for fortsatt drift.

Styret

Styret har i 2017 bestått av styrets leder Ole Johan Klafstad, nestleder Arne Elias Østerås, Kristian Narum, Frank Monsen, Terje Enger, Lars Maagaard og Karin Marie Røhne. De ansattes representant har vært Bjørn Ramseth.

Varamedlemmer: Sigurd Hagen og Hans Ola H. Oustad

Valgkomite: Trygve Håland (leder), Kristian Sagen, Lars Erik Lundby og Bjørn Trygve Bryhn.

Revisor: BDO v/Tom Erik Lehne.

Årsmøtet ble gjennomført på Herredsvang den 03. april 2017. Årsmøtet takket av bestyrer Rune O. Brenna som har fungert som bestyrer for Romedal Almenning siden 01.10.1989. Ny bestyrer Gaute Nøkleholm ble senere presentert for årsmøtet. Det var i alt 69 til stede hvor Åse Sundvor ledet årsmøtet.

Romedal Almenning har følgende representasjon i ulike styrer

Hedalm Holding: Rune O. Brenna

Bruksrettsutvalg: Terje Enger og Lars Maagaard

Kontroll av uttak på bruksrett: Kristian Narum og Frank Monsen

Felles flisutvalg med alm. I LA, SA og VA: Karin Marie Røhne

Landbruksrådet: Arne Elias Østerås

Romedal og Vallset JFF: Frank Monsen

Interne utvalg

Finans: Arne Elias Østerås (felles med SA)

KS/AS Lindstad: Ole Johan Klafstad og Rune O. Brenna

Seterutvalg: Frank Monsen

Beiteutvalget: Lars Maagaard

I løpet av 2017 har styret behandlet 73 saker og avholdt 6 møter. I tillegg har Romedal Almenning og Stange Almenning hatt felles strategisamling og flere møter vedr ansettelse av ny bestyrer.

Gaute Nøkleholm startet som bestyrer for allmenningene 15.5.17.

Portalen har gjennomgått en oppgradering der det er lagt til rette for at alle bygninger på eiendommen skal legges inn med størrelse og status i forhold til driftsform. De nye bruksrettsreglene har vært i bruk noen måneder og blitt evaluert. Denne gjennomgangen ga kun mindre endringer og presiseringer. Arbeidet har foregått i nært samarbeid med Stange Almenning.

Det ble gjennomført felles bruksrettsbefaring for alle eierne den 16. juni. Programmet inneholdt besøk på nye Monter på Stange, Beitetakst, Friluftsanlegget på Bergsjøen, Gjødsling og foryngelse. Arrangementet ble gjennomført med stoppesteder på begge allmenningene. Dagen ble avsluttet med middag på Gammelsaga og 160 deltakere deltok.

Befaring. Foto: Jørn Harald Sørli

Styret har sammen med styret i Stange og Stange Kommune besøkt Lunner Almenning for å få et innblikk i stedsutvikling. Bakgrunnen for besøket var en mulig stedsutvikling rundt nye Tangen stasjon.

Arbeidet med utvikling av forretningsområdet tømmer for bygningsvern, Grøntlager skog, ble avgrenset og videreført gjennom året. Administrasjonen la frem en skisse for hvordan de mente dette kunne videreutvikles, og det ble gjort vedtak om taksering av om lag 15 % av allmenningens totalareal i første runde. Et eget parti med tømmer, tiltenkt materialer til taket på et fredet hus i Østerdalen, ble solgt til Hedmark Fylkeskommune til en hyggelig pris. På slutten av året var Romedal Almenning en av tre bedrifter som ble innstilt til prisen «Bygg og Bevar» under en tilstelning i Oslo. Diplom sammen med hederlig omtale vanket.

Koie som er restaurert med tømmer fra Romedal Almenningens «grønt lager». Foto: Roar Martinsen

Den 9. februar var styret sammen med styret i Stange på skogbefaring sammen med administrasjonen. Nyttig og viktig for å holde seg oppdatert på skogsdrift m.m.

De ansatte dro i juni til Sverige og fikk se verdens største skogsmesse Elmia. Turen ble gjennomført sammen med Hallingskog og innbefattet også besøk på Veidekkes asfaltproduksjon i Moss, Norske Skog Saugbruks og Södra Värö. En faglig god og hyggelig tur der de ansatte i allmenningene og den nye bestyreren fikk anledning til å bli bedre kjent.

Styret gjennomførte sommerbefaring i skogen, der hovedtema var hogstmodenhet og foryngelse. Befaringen ble fulgt opp med drøftinger rundt strategiske valg for skogdriften i tiden fremover.

RASA gikk i meldingsåret inn på Facebook, og fikk raskt et stort antall følgere. Dette har vist seg som et svært effektivt medium for rask formidling av informasjon.

2017 ble det siste året med Ellen Dagfinrud som driver av 2.etg. på Egerom. Ny driver, Sven Erik Holm, starter 1. januar i 2018.

Romedal Almenning har i samarbeid med Stange bidratt med brøyting og annen innsats til overvåkning og kontroll for å unngå rovdyrskader på beitedyr.

Ole Johan Klafstad, Lars Maagaard og Frank Monsen representerte Romedal Almenning på årsmøte til Norsk Almenningsforbund.

Det såkalte «arbeidsutvalget» (AU) bestående av styrelederne i både Romedal og Stange, samt bestyrer, har forberedt styresaker og for øvrig hatt møter etter behov.

Bruksrett

2017 startet med innfasing av de endringene som styret og administrasjonen hadde kommet frem til i 2016. Bruksrettsportalen ble stengt for å gjennomgå en oppgradering i tråd med de nye bruksrettsreglene. I mai ble Portalen åpnet og de bruksberettigede kunne begynne å legge inn opplysninger om eiendommen sin. Alle bruksberettigede skal ha lagt inn opplysninger om bygninger og jordvei før de kan søke om utbetaling av ytelser. Etter noen utfordringer i starten fungerer dette nå tilfredsstillende. Styret holdt et informasjonsmøte i november der alle endringer ble gjentatt og de fremmøtte fikk anledning til å komme med synspunkter. Det ble også gitt en innføring i hvordan man legger inn bygninger, jordvei og søknader i Portalen. Styret og administrasjonen fikk flere nyttige innspill i møtet.

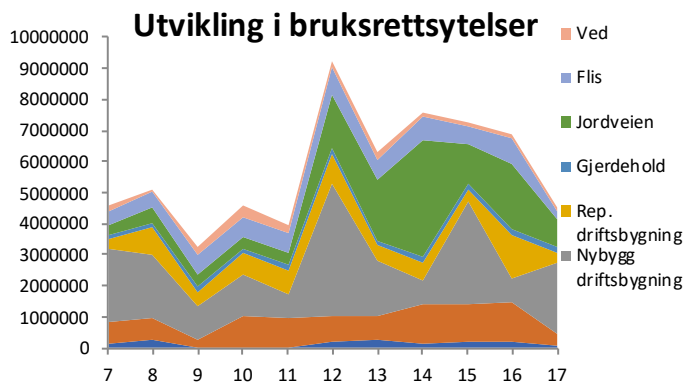
Styret har løpende vurdert hvorvidt en del bruksretter fyller kravene i Romedal Almenning. Det ble inndratt seks bruksretter i 2017 og tre bruksretter er midlertidig inndratt i påvente av at jordveien økes i tråd med kravene. En bruksrett har kommet til.

Stikkprøvekontrollen av uttakene på bruksrett resulterte i en tilbakebetaling, ellers var alt i orden. Det er 628 eiendommer med bruksrett i Romedal Almenning pr. 31.12.17.

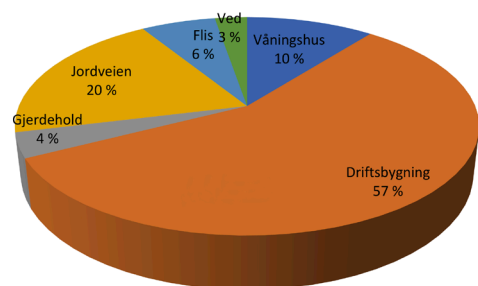
Utbetalt ytelse til de bruksberettigede i 2017 er fordelt på følgende formål:

Formål	2017	2016
Nybygg våning	45 450	201 075
Reparasjon våningshus	435 784	1 287 545
Nybygg driftsbygning	2 282 588	727 245
Reparasjon driftsbygning	316 018	1 401 163
Gjerdehold	166 519	235 281
Jordveien	903 747	2 065 740
Flis	280 554	860 287
Ved	121 253	123 819
Tilbakebetaling	25 000	0
Totalt	4 526 913	6 902 155

Tilskudd utgjør kr. 231 408,-

Fordeling bruksrettsytelser 2017

Bruksrettsuttakene er et betydelig bidrag til det aktive jordbruket i Romedal Almennings område.

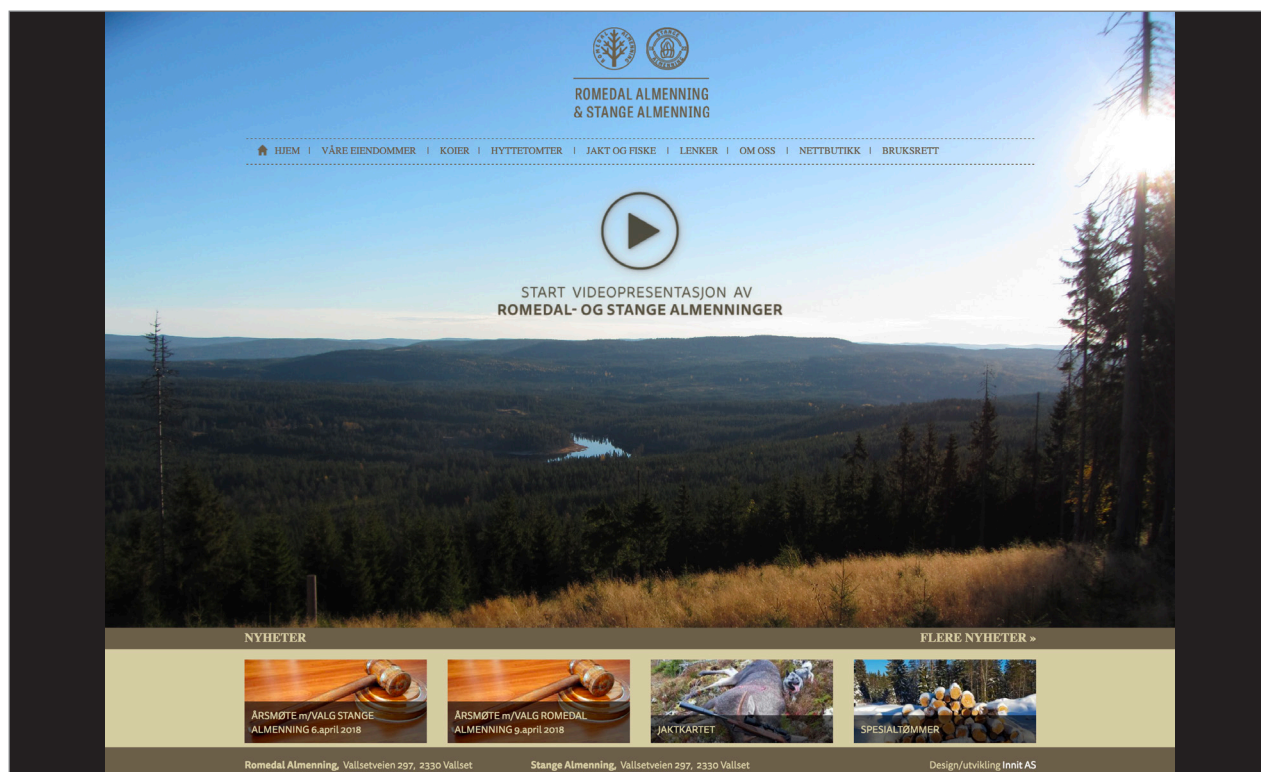
Allmenningen skal så godt som mulig støtte det aktive jordbruket, og fra nyttår er det innført et system som er bedre tilpasset det nivået som drifta av allmenningen kan forsvare.

I det nye regelverket har styret også gjort klare prioriteringer for å stimulere til aktivt jordbruk. Hovedendringene er:

- Ytelser til våning gis kun til utvendig vedlikehold.
- Det gis ikke ytelser til bygg som ikke tjener noe jordbruksmessig formål.
- Ytelser til driftsbygninger trappes gradvis ned med størrelsen på bygget.
- Ytelser til jordvegen opprettholdes.
- Det gis til m³/m² bygd eller vedlikeholdt volum/areal i stedet for til prosent av faktura - med ulike satser ut fra hva som ønskes prioritert.

Ved innlevering av søknader om bruksrettsytelser i papirform eller på mail er gebyret på kr 300,-. Denne ordningen ble innført i 2016.

Det er også vedtatt at årsberetningen heretter kun legges ut på www.rasa.no. Dette er både et ledd i innsparingsplanen og for å få økt fokus på vår hjemmeside. Styret har vedtatt at hjemmesida skal være allmenningens fremste kommunikasjonskanal mot omverdenen.

Beiting

Det ble sluppet 2203 sauer i allmenningen 2017, mot 2439 året før. Av ammekyr m/kalv og ungdyr ble det sluppet 507, mot 373 året før. Det er en altså liten nedgang for sau og en relativt betydelig oppgang for storfe.

For å vise hva beitinga betyr for bruksretten i de to allmenningene i Stange, er det utført en beregning av produksjonsverdi basert på tilvekst av kjøtt/ull og vedlikeholdsfor for disse dyrene på utmarksbeite som viser en verdi på ca 2,1 (1,6) millioner kroner.

Begge foto: Jørn Harald Sørli

Utviklingen i beitebrukere i Stange kommune:

	2000	2005	2010	2015	2016
Sau	49	34	28	15	14
Storfe	35	30	19	9*	13*

* Inneholder ikke de som har dyr på hjemmebeite

Presset på beitenæringen fra rovdyr er fortsatt stort i Stange.

Den store utfordringen blant rovdyprene er ulven. Tidligere år har ulvene kommet tidlig i beitesesongen og det har vært bare en til to ulver innom i sesongen. I 2017 ble dette mønsteret brutt. Det kom nye ulver gjennom hele beitesesongen og det var totalt registrert seks ulike ulver i vårt område i 2017.

Verdi av beite

Tapstallene for sau i 2017 var på 224 sau/lam. Det utgjør i snitt 10,2%, men det er store variasjoner mellom enkeltbesetninger. Tapstallene for storfe var på to dyr (0,4%).

Vegetasjonskartleggingen av store deler av utmarka i Stange er ferdig og det er tatt initiativ til utarbeidelse av en beitebruksplan som skal danne grunnlag for framtidig utnyttelse av beitet i allmenningene i Stange.

For å kunne utøve beiteretten må de som vil slippe dyr på beite i allmenningen være medlem av beitelag. Det er utarbeidet felles retningslinjer for utøvelsen av beite. Det er også bestemt at de som skal slippe hest i allmenningen må være medlem av beitelag.

Rovdyrpresset mot beitenæringen er stort og antas økende i Stange. Den store utfordringen er ulven. Tidligere år har ulvene kommet tidlig i beitesesongen og det har vært en til to ulver innom i sesongen. I 2017 ble dette mønsteret brutt ved at nye ulver kom inn i området gjennom hele beitesesongen. Totalt var det registrert seks ulike ulver i vårt område i 2017.

Styret er svært tilfreds med innsatsen fra det kommunale fellingslaget, med Geir Magnar Lillehov i spissen. For

bevaring av beitemulighetene i allmenningene er denne jobben kritisk viktig, og det er grunn til å frykte at grunnlaget for sau på beite ikke ville vært til stede uten den mer enn ti år lange perioden som laget har vært i funksjon. Av de 14 ulvene som er felt i regionen fra år 2000 og frem til i dag er hele ti av dem felt i Romedal- og Stange Almenning. Det ble felt tre ulv i 2017.

Styret har bedt administrasjonen ta et initiativ overfor Fylkesmannen med anmodning om å bedre forutsetningene for fellingslagene og derigjennom effektivisere og forsterke kontrollen. Allmenningen vil stille krav om at myndighetene bidrar til å blant annet finansiere brøyting av veger og kameraer. I dag er dette kostnader som i liten grad dekkes over offentlige bevilgninger. Styret mener dette er nødvendig for å kunne opprettholde effektive fellingslag.

Eiendomssaker

Det er tatt initiativ til en gjennomgang av ulike mindre eiendomssaker i 2017. Det skal ryddes opp i mange unødvendige gardsnummer som allmenningen disponerer og få innlemmet arealene i hovedeiendommen 405/1. Det er også startet opprydding i ulike grensesaker og leieforhold. I 2018 vil det også bli tatt initiativ til endelig å få formalisert seterfestene som har vært diskutert gjennom lang tid.

Industriengasjement

Romedal Almenning eier sammen med Stange Almenning selskapet KS Lindstad som driver utleie av areal og bygninger til Optimera AS på gamle Lindstadsaga i Stange. Resultatet i KS Lindstad var i 2017 kr - 21.150,-

Industriengasjementet i Romedal Almenning er samlet i Hedalm-systemet.

Morselskapet heter Hedalm Holding AS. Romedals andel er 42,99%.

Hovedaktiviteten i Hedalm-systemet er nå knyttet til utleie av industrieiendom på Hjellum til Moelven Byggmodul AS gjennom selskapet Hedalm Eiendom AS. I tillegg eier Hedalm Holding 8% i Oplandske Bioenergi og 50% i Vik Eiendom.

Resultatet etter skatt i Hedalm Holding AS ble i 2017 på kr. 186.773,-

Finansforvaltning

Kapitalen i allmenningen er fordelt på de tre forvalterne SpareBank1 Østlandet, Formuesforvaltning AS og Norgesinvestor Formuesforvaltning AS. Bakgrunnen for fordelingen er å kunne måle resultatene fra de tre opp mot hverandre og samtidig redusere risiko i plasseringene. Avkastningen i 2017 isolert ble på hele 10,7 %. Det har i lengre tid hersket en viss uro for at man står overfor en korreksjon i aksjemarkedet. Finansutvalget og forvalterne sørger for at plasseringene er langsiktige og med moderat eksponering for risiko.

Utvikling finans:	31.12.2017	31.12.2016	Endring i %
Pengemarked, rente, obligasjoner	23 446 666	21 475 794	9,2
Aksjer	40 324 576	36 128 193	11,6
Totalt for 2017	63 771 242	57 603 987	10,7

Personalet

Det administrative samarbeidet mellom Romedal og Stange fungerer godt. Ved siste årsskifte hadde allmenningen åtte ansatte. Sykefraværet i bedriften i 2017 var på: 3,55%, og allmenningenes pensjonsforpliktelser forvaltes av DNB forsikring.

Fremtidsutsikter

Allmenningens primære oppgave er å bistå med investeringsmidler til det aktive jordbruket hos de bruksberettigede. Med landbrukets generelt begrensede evne til tyngre investeringer er allmenningens bidrag viktig for å sikre utvikling. I de senere årene har investeringstakten vært høy, noe som har stilt høye krav til avkastning fra allmenningen. Optimal anvendelse av ressursgrunnlaget over tid skal alltid være den røde tråden i skogforvaltningen. Høstingen kan imidlertid ikke overstige et nivå som er langsiktig økonomisk bærekraftig, iberegnet kostnader for investering i god fremtidsskog.

Situasjonen i Romedal Almenning er at skogen generelt er drevet intensivt over tid, i den forstand at volumer er hentet ut tidligere enn det som ville vært økonomisk optimalt. Det gjør at vi står overfor en periode på om lag 15 år der det må husholdes med den hogstmodne skogen, samtidig som mest mulig av sagtømmervolumene hentes ut som andel av

tynningsvirke. Styret og administrasjonen har derfor lagt betydelig innsats gjennom 2017 for å utforme en praktikabel strategi for å opprettholde avkastningen og samtidig ivareta øvrige hensyn i skogen.

Allmenningen kan om nødvendig frigjøre store verdier ved å avvirke skog som er tidlig i livsløpet. Ved tidlig realisasjon av skogkapital utnytter man imidlertid ikke de investeringene som er lagt i den enkelte bestand, samtidig som man tidlig pådrar seg nye kostnader for å sikre god utgangstetthet. I tillegg er driftskostnadene høye i slik bestand fordi antallet trær pr m³ er høyt. Dette reduserer rotnetto fra driften. Andelen av sagtømmer fra den enkelte drift vil samtidig være vesentlig lavere enn ved å avvente hogst i en relativt begrenset periode. Inntil nylig har massevirkeprisene vært lave, noe som ytterligere forverrer en slik tilnærming i hogstføringen. Avslutningsvis bør det også legges til at arealene som hogges derfor nødvendigvis må kompensere i størrelse for manglende volum og godt betalte kvaliteter. U hensiktsmessig høye avkastningskrav fra skogen er altså svært uheldig på både kort og lang sikt.

Styret tok konsekvensen av dette og ba administrasjonen gjøre en omlegging av bruksretten for å ytterligere målrettet utbetalingene mot aktivt jordbruk. På denne måten har styret innsnevret grunnlaget for utbetalinger. Samtidig har styret bidratt til å øke den videre avkastningen av kapitalen fra skogen ved å la yngre skog få oppnå økonomisk hogstmodenhet før avvirkning.

Styret har også bedt administrasjonen intensivere gjødsling av skog for å løfte middels grove dimensjoner raskere opp til økonomisk drivbare. I lys av kjensgjerningen at allmenningen på noe sikt vil øke sitt hogstklare volum vesentlig, bidrar dette til å korte ned ventetiden.

I tillegg har styret besluttet å intensivere foryngelsesarbeidet for å sikre at gjenveksten etter hogstene har en tetthet og kvalitet som gir en høykvalitets fremtidsskog som utnytter produksjonspotensialet fullt ut.

Tømmermarkedet svinger som andre markeder, men trenden er positiv. I Norge er det nå over flere år satt hogstrekord målt i totalvolum for landet. Det er mange drivere som gir utviklingen, men særlig hensynet til miljø og klima gir gradvis sterkere etterspørsel etter tømmer. Kravene til bærekraft ved ulike forbruksartikler blir stadig strengere, og følges opp med virkemidler som fremmer bruk av tre som materiale. Alle produkter som kan lages av olje kan også lages av tre - det er bare et kostnadsspørsmål.

FAO har lenge anslått et kommende europeisk behov for trevirke som ligger svært langt over dagens samlede avvirkning i verdensdelen. Dette er ytterligere forsterket ved at tømmermarkedet i større grad enn for få år siden er internasjonalt. Nedleggelsene av masseforbrukende industri i Norge har truet hele verdikjeden, siden lav rotnetto for skogeier fører til lite hogst. Dette kunne rammet norske sagbruk, entreprenører, transportører og skogeiere. Svak norsk krone i kombinasjon med en relativt svak svensk valuta ble imidlertid redningen for norsk skogbruk etter nedleggelsen av Tofte. Årsaken er at svak svensk krone gjør Svensk eksportbasert skogsindustri foretrukket i verdensmarkedet. Samtidig er det lite å hente for svensk sagbruksindustri på å sende trelast inn i Norge. Svensk skogsindustri tror på fortsatt vekst og investerer 20 milliarder kroner i ny masseforbrukende industri. Finnene investerer 27 milliarder, mens Russland investerer av et ukjent omfang. Norge investerer derimot minimalt, men er en del av råvaretilfanget som ligger til grunn for investeringene i våre naboland. Dette burde tilsi jevnt over høyere massevirkepriser i tiden som kommer.

Det er viktig å være klar over at Romedal Almenning som tømmerleverandør er en del av et internasjonalt marked. Både direkte ved mulighet for salg til svensk industri og indirekte ved at Sverige som storeksportør av trelast normalt skal påvirke prisbildet også her til lands. Når det gjelder omsetning av sagtømmer så er Norge et begrenset marked, bestående av i hovedsak to dominerende kjøpere. Med en valutasituasjon som avverger import av trelast av betydning, er situasjonen særdeles gunstig for disse aktørene. Det gir kjøper mulighet for å prioritere optimale dimensjoner i prissettingen og tilsvarende nedprioritere mindre dimensjoner, i motsetning til kjøpere i Sverige.

Med vår beliggenhet tett mot det svenske markedet er forutsetningene for jevnt høye priser gode i et spot marked. Norsk industri skal naturligvis understøttes med sikre tømmerleveranser, men må i større grad enn til nå prismessig følge det råvaremarkedet de tilhører. De volumene som leveres fra store eiendommer innebærer sikre og stabile volumer med lave enhetskostnader for innkjøp, og har for vårt vedkommende begrenset transportavstand til industri. Dette bør selv med normale markedspriser på virket gi et solid konkurransefortrinn for norsk industri.

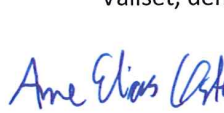

Allmenningens primære oppgave er å tilføre det aktive jordbruket i kommunen mest mulig utviklingskapital. Skogen er uten sidestykke den viktigste bærebjelken i verdiskapingen ved eiendommen. Selv små variasjoner i kostnad eller

merverdi per kubikkmeter gjør derfor store utslag med de betydelige volumene som omsettes fra eiendommen. Styret mener derfor det er viktig å holde kontinuerlig fokus på både driftskostnader og tømmerpriser. Administrasjonen har fulgt opp dette ved å gjøre tiltak i organisasjonen for å effektivisere løpende oppgaver og øke presisjonen i driftsplanleggingen. Deler av arbeidsoppgavene som tidligere ble utført av administrasjonen er nå delegert til våre erfarne medarbeidere. Disse medarbeiderne gjennomfører nå de praktiske delene av planlegging og forvaltning i felt. Dette har frigjort tid for avdelingslederne, slik at disse i større grad kan konsentrere innsats mot økonomisk kritisk viktige områder som marked, økonomi og utvikling.

Transportkostnadene fra stubbe til industritomt er avgjørende, og her kommer effektive logistikk-løsninger inn i bildet. Styret i Romedal Almenning er derfor fornøyd med at den nærmeste samarbeidspartneren, som er Stange Almenning, kjøpte et areal i tilknytning til tømmerterminalen ved Sørli. Dette samtidig som administrasjonen arbeider mot myndigheter på alle nivåer for å sikre fortsatt mulighet for opplastning av tømmer ved Sørli. Betydningen av denne muligheten er uvurderlig for alle skogeiere i området, fordi det sikrer kostnadseffektiv lang rekkevidde og dermed tilgang til et større utvalg av betalingsvillige kjøpere. Sikkerhet for pris og avsetning hviler på tilgang til langtrekkende og billige transportbærere, noe skognæringen fikk erfare under finanskrisen i 2008. Betydningen av Sørli-terminalen kan derfor ikke vektlegges nok.

Jaktressursene i allmenningen er betydelige og genererer en årlig jevn inntekt. Styret er samtidig fornøyd med at jakttilbudet gjør skogshusværene interessante som utleieobjekter. Denne delen av virksomheten gir en akseptabel avkastning, samtidig som den gir kommunens innbyggere en delaktighet i allmenningen. Gode relasjoner til lokale brukere av arealene er viktig for driften av eiendommen, noe som også er bakgrunnen for at administrasjonen har opprettet et tillitsmannsapparat blant storviltjegerne for å finne omforente løsninger i spørsmål som omhandler jakten. Dette samarbeidet fungerer svært godt og har bidratt til løsninger som er forankret blant jegerne.

Vallset, den 7. mars 2018

Ole Johan Klafstad Arne Elias Østerås Lars Maagaard Kristian Narum
Styreleder nestleder

Frank Monsen

Karin Marie Røhne

Terje Enger

Gaute Nøkleholm
allmenningsbestyrer

Sertifisering, miljø og virksomhet i skog og utmark

Romedal Almenning er medlem av Mjøsen Skogs FSC™ gruppe-ordning (FSC-C103764) og skogforvaltningen på eiendommen skjer i tråd med FSC Prinsipper og Kriterier. Mjøsen Skogs FSC gruppeordning er sertifisert gjennom Soil Association Woodmark.

I tillegg er Romedal Almenning medlem av Mjøsen Skogs PEFC gruppe-ordning, og følger Norsk PEFC Skogstandard.

Skogens tilvekst, foryngelse og generelle tilstand

Allmenningen har egen forvaltningsplan og skogbruksplan for eiendommen. Planene inkluderer kartlegging og beskrivelse av miljø- kulturminne- og flerbrukshensyn. Planene blir revidert regelmessig.

Siste skogstakst, fra 2012, viser en beregnet tilvekst på 77.145 m³/ år. Gjennomsnittlig hogstkvantum siste 5 årene har vært omlag 40000 m³ / år i sluttavvirkning. Siste års avvirkning er nærmere omtalt i eget avsnitt.

Romedal Almenning og Stange Almenning har vedtatt en egen foryngelsesstrategi som er utgangspunktet for alt arbeid med foryngelse på allmenningene. Foryngelsesstrategien revideres jevnlig, senest i 2017. Gran forynges både ved planting og naturlig foryngelse, mens furu og lauv i all hovedsak forynges naturlig.

Foryngelsen overvåkes gjennom allmenningens egne foryngelseskontroller, hvor alle foryngelsesfelter blir oppsøkt en viss tid etter hogst. I 2017 ble 2111 daa kontrollert. I tillegg trekkes allmenningene hvert år ut til foryngelseskontroll i regi av kommunal skogbruksmyndighet. Generelt viser kontrollene at foryngelsen er tilfredsstillende.

Skogens tilstand vurderes generelt som stabil og tilfredsstillende.

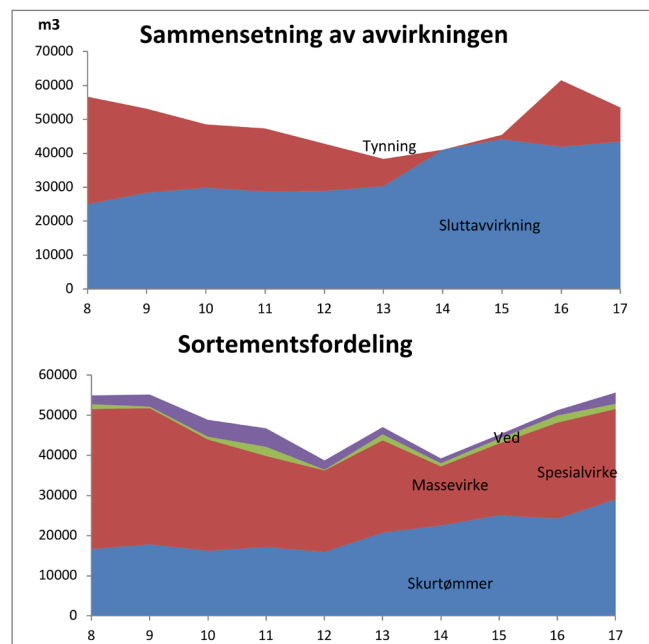
Avvirkningen

Det er avvirket 54 755 m³ i 2017. Av dette er 43 436 m³ avvirket som ordinær sluttavvirkning. I tillegg er det avvirket 1210 m³ i vegkanthogst. All avvirkning er i utgangspunktet maskinell, men det har også vært noe manuell felling til hogstmaskin i vanskelig terreng.

Tynning

Det ble avvirket 10 109 m³ i tynning i hkl. III og IV. Dette utgjør 18,4 % av volumet.

Tømmerleveranser 2017	
Skurtømmer	
Gran skurtømmer	14 973 m ³
Furu skurtømmer	14 104 m ³
Sum skurtømmer	29 077 m ³
Massevirke	
Gran massevirke	15 295 m ³
Furu massevirke	7 239 m ³
Løv massevirke	1 888 m ³
Sum massevirke	24 422 m³
Spesialvirke	
Spesialtømmer	769 m ³
Stolper	1 053 m ³
Sum spesialvirke	1 822 m ³
Annet virke	
Ved	920 m ³
Total leveranse	56 241 m³
Selvhogst	150 m ³
Beholdningsendring	767 m ³
AVVIRKNING	57 158 m³

Sammenstilling og endringer i flora og fauna

Allmenningen har god statistikk over jaktutbytte, beiteforhold mv. Det har vært en stor tilbakegang i beitebruken som kan knyttes til rovdyrskader. Det har vært en tilbakegang i småviltbestanden de senere årene. Over et lengre tidsrom har det vært en tilbakegang av ROS-arter (rogn, osp, selje). Fremmede arter som rødhyll øker i utbredelse – spesielt i lavereliggende områder. Generelt vurderes likevel status for flora og fauna som stabil på eiendommen. Det vises forøvrig til egen omtale av beiteforhold, jakt og fiske.

Miljømessige og sosiale påvirkninger

Ved gjennomføring av skogbrukstiltak gjøres det en før- og ettervurdering. I dette ligger konsultasjon av aktuelle databaser for miljø og kulturminner. Biologisk rådgiver benyttes til avklaring av artsfunn og naturtype-områder. Alle driftsområder befares på barmark før drift.

Etter avsluttet skogsdrift gjennomføres sporutbedring og eventuelt grøfterensk så fort det er praktisk mulig ut i fra føreforhold.

Allmenningen er berørt av ett verneområde, Årkjølen naturreservat (6 340 daa). Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet for reservatet, og har ansvar for overvåkning av reservatet. Overvåkningen av reservatet er årlig, og ifølge Fylkesmannen har naturen i reservatet god status.

Det er gjennomført miljøregistrering på eiendommen, og 8 971 daa er avsatt som nøkkelbiotoper, restaureringsbiotoper og hensynsområder. Av dette kan 2 161 daa skjottes etter spesiell instruks, mens 6 810 daa skal være urørt.

Nøkkelbiotoper, restaureringsbiotoper og hensynsområder overvåkes av allmenningen selv. I tillegg gjennomføres det stikkprøvebaserte kontroller i regi av sertifikatholder. I 2017 hadde Romedal Almenning en ekstern FSC revisjon. Allmenningen har i 2017 overvåket 9 MiS-figurer. 2 rovfuglreir er også overvåket, der vernesone er avmerket i samarbeid med NOF. Alle de oppsøkte biotopene var intakte. Det er ikke avdekket skader eller andre utilsiktede forstyrrelser på verneområder, nøkkelbiotoper, restaureringsbiotoper eller hensynsområder i 2017.

Reirbiotoper overvåkes i samarbeid med Norsk Ornitologisk Forening (NOF) og Stange kommune. Det har blitt gjennomført felles gjennomgang av rovfuglreir i 2017, og det er oppdaget nye reir i løpet av året. I tillegg har NOF deltatt i registrering av nye reir sammen med Stange kommune. NOF deltar også ved oppmerking av vernesone. Det er ikke registrert noen negativ påvirkning på noen reirbiotop i 2017.

Tiurleiker overvåkes i samarbeid med Romedal og Vallset JFF. Det ble gjennomført leikregistreringer i 2017. Allmenningen har betydelig aktivitet knyttet til fritidsaktiviteter og friluftsliv. Skogsbilvegene er åpne for fri ferdsel store deler av året, mot betaling av bomavgift. Allmenningen har gjennom representasjon og møter jevnlig dialog med aktuelle brukergrupper. Det benyttes i stor grad lokal arbeidskraft, med unntak av noe utenlandsk arbeidskraft til skogkulturarbeid. Tømmeret blir i hovedsak foredlet på regionale sagbruk, mens massevirket i stor grad går til Sverige. Det er ikke registrert vesentlige endringer eller konflikter knyttet til sosiale forhold siste året.

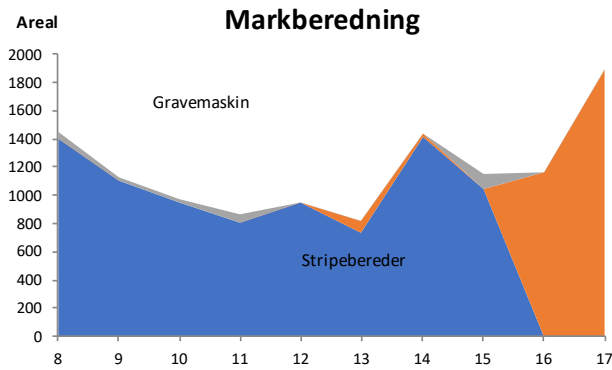
Skogkultur

Markberedning	1892 daa	(87 bestand)	
Foryngelseskontroll	2111 daa	(114 bestand)	
Såing	0 daa		
Planting	917 daa	114.400 planter	(48 bestand)
Ungskogpleie	1759 daa	(47 bestand)	
Gjødsling	970 daa	(22 bestand)	

Markberedning

Tiltaket er utført på arealer som vedtatt foryngelsesstrategi legger opp til. Det er på noe plantemark med tjukk råhumus, noen gode boniteter for å verne mot gransnutebille. I tillegg er større arealer lagt ut til naturlig foryngelse markberedt.

Markberedningen er utført av en flekkmarkbereder innleid fra Ringsaker. Tiltaket mottok statsbidrag.

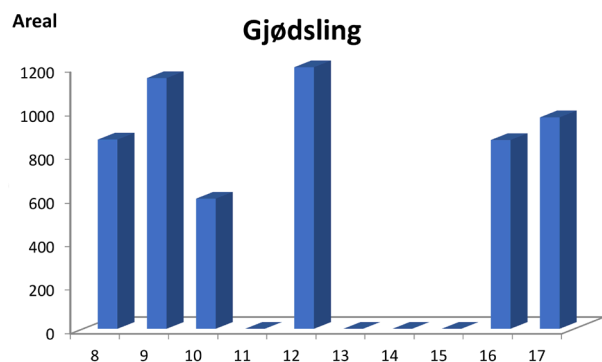
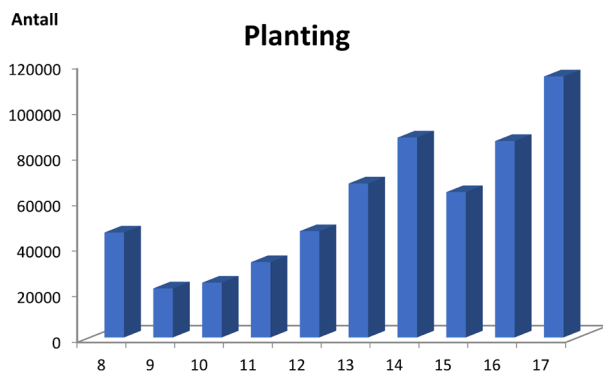

Foryngelseskontroll

Arealer som er tilplantet eller lagt ut til naturlig foryngelse følges opp med befaringer i tråd med vedtatt strategi. All kontroll er utført med egne ansatte.

Planting

Planting er utført i tråd med ny strategi. Så vel M95 som M 60 er benyttet i plantearbeidet. Plantene er behandlet med insektmiddelet Merit Forest. I tillegg har vi benyttet voksbehandlede planter der faren for snutebiller virker å være store (om lag 2/3 av plantene). Arbeidet er utført med egne ansatte samt hjelp fra Elvelund Skogpleie AS og Mjøsen Skog SA.

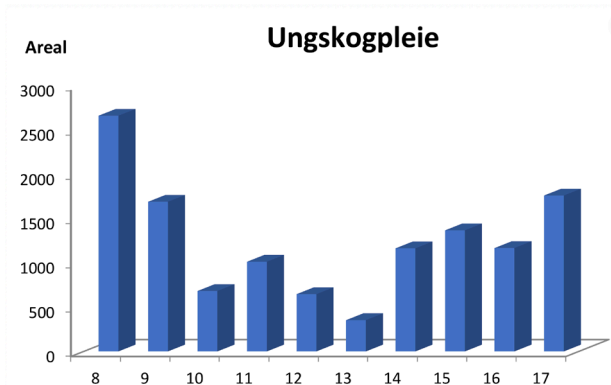

Gjødsling

Tiltaket har blitt mere aktuelt i og med at regjeringen har vedtatt at gjødsling skal sees på som et klimatililtak. Statsbidraget er derfor hevet til 40 %. Hele det gjødslede arealet var berettiget tilskudd, og ble utført ved hjelp av helikopter.

Ungskogpleie

Arbeidet er utført med egne ansatte, innleide skoleungdommer, Mjøsen Skog SA og Elvelund Skogpleie AS. Også her er det vedtatt strategi som ligger til grunn for tiltakene i ulike bestand. Vi har mottatt statsbidrag på hele arealet.

Veger

Styret besluttet å legge ned vegavdelingen fra 01.01.2017. Vedlikeholdet er satt bort til en privat entreprenør, og opplegget fungerer godt.

Alt utstyr er solgt i løpet av året, og vi har nå bare hjullasteren igjen.

Det har ikke vært noen store veganlegg i år, men det er bygd snuplasser i Strømsrudmarka, Alfarheim, Damstuen, Purkryggen og Grasbergfallet som forberedelser til drift. I tillegg er det utført vedlikehold på vegnettet i forbindelse med tømmerdrifter.

Vegnettet i Romedal Almenning framstår i dag som godt vedlikeholdt.

Jakt og Fiske

Elgjakt

2017 var siste året i tre-års perioden (2015-17). Det ser fortsatt ut til at vi har redusert bestanden til et bærekraftig nivå (begrensede beiteskader). Imidlertid er vi ikke fornøyd med vitaliteten i stammen. Dette ser vi på lave kalve- og ungdyrvekter. En av grunnene kan være at vi har for små/dårlige okser i bestanden vår. Gjennom innføring av taggvern på nytt (også gjennomført i perioden 2003 -2008) håper vi på en større stamme av store okser i god kondisjon. For å oppnå lik forvaltning over et større område, har vi invitert våre nabokommuner til en dugnad over nær 1,5 million dekar.

Nedenfor en oversikt over felling 2017

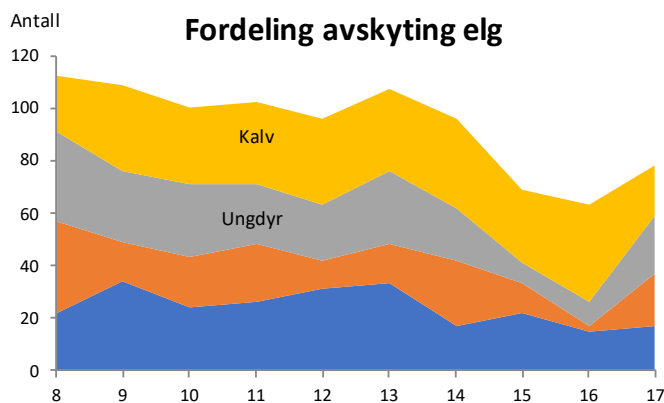
Utdelt kvote var **83 dyr**

Aldersgruppe	Han	Han (2016)	Hun	Hun (2016)	Sum
Eldre dyr	17	15	20	11	37
Ungdyr	11	5	11	2	22
Kalv	10	8	9	20	19
Sum	38		40		78

Fellingsprosent: **94**

Andeler i uttak i prosent:

Ungdyr/kalv	53
Eldre ku	26
Eldre okser	21

Hjortejakt

Gaustadsetra jaktlag felte **1 hind** under elgjakta.

Beverjakt

Det ble felt **6 bever** i Romedal Almenning i 2016/2017.

Romedal har en felles forvaltningsplan med Stange Almenning. Tildeling og rapportering om bestanden foregår i samarbeid med jeger- og fiskerforeningene.

Rådyrjakt

Romedal Almenning har kvotefri jakt på rådyr.

Rådyrjakta har vært satt bort på 3-års kontrakter. For å komme på like år som elg- og hjortejakta fikk eksisterende jaktlag forlenget avtalen for 2017

Jakta ga følgende resultat:

Aldersgruppe	Han	Han (2016)	Hun	Hun (2016)	Sum
Eldre dyr	25	15	5	5	30
Kalv	4	12	5	3	9
Sum	29		10		39

Jakt på store rovdyr

Det ble felt **3 ulver** i Romedal i 2017. 2 dyr på vinteren og en stor hanulv ved Gaukilen 3 dager før elgjaktstart.

Småvilt

Småviltjakta i allmenningen startet også i 2017 1. januar med vinterjakt på hare og rovvilt. Vanlig småviltjakt startet 10.9. Det er ikke skilt på jaktstart med eller uten hund. Jakta gikk fram til 23.12.

Opplegget for predasjonskontroll er utviklet i samarbeid med Stange Almenning og de to jeger- og fiskerforeningene fungerer svært godt. Gjennom en egen premieringsordning fikk **3 jegere** i allmenningen fritt småviltkort da de hadde oppnådd nok poeng gjennom rovviltbekjempelse. Allmenningen var også 2017 med på det felles Reveprosjektet i Hedmark.

Følgende fellingstall er registrert.

Art	2017	2016
Hare	39	19
Orrhane	88	52
Orrhøne	47	0
Tiur	61	49
Røy	52	1
Jerpe	3	1
Due	63	3
Rugde	1	1
Ender	4	5
Rev	19	40
Mink	4	3
Gaupe	0	0
Røyskatt	1	0
Grevling	8	2
Mår	17	15
Kråkefugl	95	151
Måke	1	0
Canadagås	7	0
Ekorn	4	6

Det ble solgt 276 jaktkort inkl. dagskort og gjestekort. Rapporteringen tyder på en fortsatt oppgang i bestanden av skogsfugl.

Foto: Jørn Harald Sørli

Gjennom å øke motivasjonen for uttak av mår håper allmenningen at denne predatoren sammen med rev ikke øker i antall. Begge er svært aktive i predasjon på skogfuglbestanden samt hare.

Antall jakt dager	2017	2016
Vinter	348	199
Juli	4	8
August	34	30
September	743	588
Oktober	449	393
November	366	348
Desember	187	221
Totalt	2132	1789

Styret vedtok at det fra 2017 skal det være mulig å kunne kjøpe felles jaktkort for både Romedal- og Stange Allmenninger.

Fiske

Krepsefisket i Harasjøen går fortsatt i R&VJFF sin regi. Stammen kan variere mellom år avhengig av sommertemperaturene og dermed om skallutviklingen hos krepsen er slik at krepsen blir tilgjengelig i den vanlige krepseperioden. Også i 2017 valgte R&VJFF å frede kreps. Bestandsutviklingen blir fulgt nøye slik at beskatningen kan reguleres ytterligere hvis nødvendig. R&VJFF har ansvaret for fiskeforvaltningen i allmenningen. I 2017(2016) fikk foreningen inn inntekter fra fiskekort på kr 49317,- (kr. 43.107,-). Krepsen i Harasjøen ble fredet i 2017. Inntektene fra fiskekortene går til fiskestell i allmenningen.

Koier

Fortsatt interesse i koiemarkedet. Oppturen i utleie som kom høsten 2016 fortsatte gjennom 2017. Ved utgangen av året var det 4 ledige koier (mot 7 året før). Alle som hadde kontrakter med utløp 31.12.2017 har gjort avtale for en ny 5 – års periode.

Bunntjernsdamkoia ble lagt ut på nettstedet I-Natur med åpning for korttidsutleie fra 1.mai. Dette har så langt ikke vært noen suksess – med kun 2 overnattingsdøgn. Vi vil gjøre en evaluering etter ett år, kommende vår. Romedal Almenning hadde ved utgangen av året **73 koier** utleid.

Utleid arbeidskraft

Vi har gjennomført og ferdigstilt de oppdragene vi hadde tatt på oss gjennom året. I motsetning til tidligere år, var det i 2017 flere mindre oppdrag (under 100 timer). Resultatet på forretningsområdet viser et hyggelig overskudd. En trend som gjør seg mer og mer gjeldende, er at potensielle kunder kaster inn håndkleet når de for presentert kostnadsestimatet på prosjektet de har sett for seg. Som en konsekvens av dette, fakturerer vi alle kundene for arbeidet vi har med å sette opp kostnadskalkyler og forberedelser til søknad om offentlige midler der kunden velger å ikke benytte våre ansatte i arbeidet med restaureringen.

Hytteområder

Gjetholmsjøen

En av de tre ledige tomtene på Gjetholmsjøen har skiftet eier. Fortsatt er ingen av tomtene bebygde.

Harasjøen syd

Ingen tomter festet bort i 2017. På visningsdag i juni kom det ingen kunder. Ei heller har det vært annonse på Finn.no. Kanalen for informasjon er www.rasa.no.

Det jobbes med flere ulike tiltak for å øke salget av de 18 ledige tomtene på feltet.

Resultatregnskap

		2017	2016
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt tømmer		21 324 492	18 483 308
Annen inntekt		<u>7 802 221</u>	<u>7 391 425</u>
Sum driftsinntekter		29 126 713	25 874 733
Driftskostnader			
Beholdningsendring tømmer		-94 007	42 980
Varekostnad		55 447	9 640
Lønnskostnad	Note 5	6 141 319	5 849 686
Avskrivning	Note 7	665 947	1 233 332
Annen driftskostnad	Note 5, 7, 8	<u>15 116 356</u>	<u>14 068 708</u>
Sum driftskostnader		21 885 061	21 204 346
DRIFTSRESULTAT		7 241 652	4 670 387
Inntekt/kostnad fra investering i tilknyttet selskap	Note 3	-382 907	-305 567
Renteinntekt	Note 6, 14	3 300 386	1 332 127
Annen finansinntekt	Note 6	4 237 910	1 552 015
Annen finanskostnad		-3 933	0
Rentekostnader		<u>-208 427</u>	<u>-174 329</u>
RESULTAT AV FINANSPOSTER		6 943 029	2 404 246
ORDINÆRT RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		14 184 681	7 074 633
Skattekostnad på ordinært resultat	Note 11	<u>304 776</u>	<u>-249 998</u>
ORDINÆRT RESULTAT		13 879 905	7 324 630
ÅRETS RESULTAT		13 879 905	7 324 630
Opplysninger om:			
Bruksrettsytelser	Note 10	-4 526 914	-6 902 155
Overført til eiendomsfond	Note 10	-798 604	-360 019
Overført til skogkulturfond	Note 10	-99 336	-44 782
Overført fra/til annen egenkapital	Note 10	<u>-8 455 051</u>	<u>-17 674</u>
Sum		-13 879 905	-7 324 630

Balanse

		31.12.2017	31.12.2016
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Driftsplaner	Note 7	335 933	403 120
Utsatt skattefordel	Note 11	2 180 000	1 585 000
Sum immaterielle eiendeler		2 515 933	1 988 120
Varige driftsmidler			
Fast eiendom	Note 7	280 010	280 010
Anlegg	Note 7	2 800 889	3 315 171
Driftsløsøre	Note 7	142 694	1 884 864
Sum varige driftsmidler		3 223 592	5 480 045
Finansielle anleggsmidler			
Investering i tilknyttet selskap	Note 3	15 640 039	16 022 943
Investeringer i aksjer og andeler	Note 4	697 150	701 083
Andre fordringer	Note 3, 14	11 079 172	10 032 127
Sum finansielle anleggsmidler		27 416 361	26 756 153
Sum anleggsmidler		33 155 887	34 224 318
OMLØPSMIDLER			
Lager	Note 12	3 442 198	3 066 269
Fordringer			
Kundefordringer		4 276 884	1 670 651
Andre fordringer		1 917 993	1 365 344
Sum fordringer		6 194 877	3 035 995
Innestående i aksjefond og andre verdipapirer	Note 6	63 771 242	57 603 987
Bankinnskudd, kontanter	Note 13	6 641 864	3 647 443
Sum omløpsmidler		80 050 179	67 353 693
SUM EIENDELER		113 206 067	101 578 011

Balanse (forts.)

		31.12.2017	31.12.2016
GJELD OG EGENKAPITAL			
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Skogkulturfond	Note 10	1 292 113	1 192 777
Eiendomsfond	Note 10	10 387 884	9 589 280
Annen egenkapital	Note 10	96 784 784	88 329 733
Sum egenkapital		<u>108 464 781</u>	<u>99 111 790</u>
GJELD			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		911 137	710 944
Betalbar skatt	Note 11	884 863	288 128
Skyldig offentlige avgifter		1 059 876	939 372
Annen kortsiktig gjeld		1 885 410	527 777
Sum kortsiktig gjeld		<u>4 741 286</u>	<u>2 466 221</u>
Sum gjeld		<u>4 741 286</u>	<u>2 466 221</u>
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		<u><u>113 206 067</u></u>	<u><u>101 578 011</u></u>

Vallset, den 7. mars 2018

Ole Johan Klafstad Arne Elias Østerås Lars Maagaard Kristian Narum
 Styreleder nestleder

Frank Monsen

Karin Marie Røhne

Terje Enger

Gaute Nøkleholm
allmenningsbestyrer

Kontantstrømoppstilling

	2017	2016
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Ordinært resultat før skattekostnad	14 184 681	7 074 633
Resultat fra tilknyttet selskap	382 907	305 567
Tap ved salg av av anleggsmidler	163 162	0
Årets betalte skatt	-303 041	-476 259
Avskrivninger	665 947	1 233 332
Endring i lager	-375 929	169 224
Endring kundefordringer	-2 606 233	3 278 239
Endringer i leverandørgjeld	200 193	-1 550 440
Endring i andre poster	925 488	-2 879 213
	<u>13 237 175</u>	<u>7 155 083</u>
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	1 494 531	0
Investeringer i varige driftsmidler	0	-272 997
Betalinger ved kjøp og salg av aksjer og andeler	-8 447 583	5 031 624
Gevinst ved salg av verdipapirer	2 284 261	-2 835 518
Fordring tilknyttet selskap	-1 047 045	0
	<u>-5 715 836</u>	<u>1 923 109</u>
Netto likv.endring fra investeringer		
Utbetalte bruksrettsytelser	<u>-4 526 914</u>	<u>-6 902 155</u>
Netto endring i likvider gjennom året	<u>2 994 426</u>	<u>2 176 037</u>
Kontant, post og bank 1.1.	<u>3 647 441</u>	<u>1 471 404</u>
Kontant, post og bank 31.12.	<u>6 641 867</u>	<u>3 647 441</u>
Årets endring	<u>2 994 426</u>	<u>2 176 037</u>

Noter til årsregnskapet 2017

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Følgende regnskapsprinsipper er anvendt:

Aksjer og andeler

Andel i tilknyttede selskap er vurdert etter egenkapitalmetoden i almenningsregnskapet. Andel i selskapenes resultat er inntektsført i resultatregnskapet under finansposter, mens andelene i balansen er vist under finansielle anleggsmidler.

Aksjer i andre selskap er bokført til anskaffelseskost. Mottatt utbytte er i disse tilfeller ført som utbytte under finansinntekter i utbetalingsåret.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Klassifisering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Kundefordringer

Kundefordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Varebeholdninger

Tømmerlager er vurdert til påløpne driftskostnader. Andre lager er verdsatt til laveste av anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet og virkelig verdi.

Andeler i aksjefond/obligasjoner

Andeler i aksjefond, obligasjoner og andre verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er vurdert til kursverdi pr 31.12., mens andre omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Pensjoner

Almenningens pensjonsforpliktelser ovenfor nåværende ansatte er dekket ved en kollektiv pensjonsforsikring. Årets innbetalte pensjonspremie og innbetaling til pensjonspremfond er kostnadsført i resultatregnskapet.

NOTE 2 - EIERFORHOLD

Almenningen hadde pr. 31.12.2017, 628 bruksberettigede.

	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemmeandel	Anskaffelses- kost	Bokført verdi
Hedalm Holding AS	01.01.1987	Løten	42,99 %	42,99 %	23 422 870	10 603 551
Lindstad KS	13.03.2015	Stange	45,00 %	45,00 %	4 500 000	4 566 222
Lindstad AS	13.03.2015	Stange	50,00 %	50,00 %	500 000	470 266
Sum					<u>28 422 870</u>	<u>15 640 039</u>

Almenningens eierandel i tilknyttede selskaper har endret seg slik:

	Hedalm Holding AS	Lindstad KS	Lindstad AS
Bokført verdi 31.12.2016	11 009 087	4 539 222	474 637
Nedskrivning 2017	-405 536	27 000	-4 371
Bokført verdi 31.12.2017	<u>10 603 550</u>	<u>4 566 221</u>	<u>470 265</u>

Aksjene i Hedalm Holding AS nedskrevet med kr 405 536 i 2017. Resultatandel for 2017 er kr 80 300. Avviket skyldes at det ikke er avlagt konsernregnskap for 2017.

Hedalm Holding AS eier følgende datterselskap:

Hedalm Eiendom AS 100 %

Hovedtall fra regnskapene for 2017

(tall i hele tusen)

	Hedalm Holding AS	
	2017	2016
Resultatregnskap		
Sum driftinntekter	2 100	0
Driftsresultat	1 963	-149
Finansposter	-1 005	-115
Resultat før skatt	958	-264
Årsresultat	187	-470
Balanse		
Anleggsmidler	46 945	44 900
Omløpsmidler	3 602	9 638
Sum eiendeler	50 547	54 538
Egenkapital	24 665	24 479
Lån fra aksjonærer	24 807	23 336
Annen langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	1 075	6 723
Sum egenkapital og gjeld	50 547	54 538

NOTE 4 - AKSJER OG ANDELER I ANDRE FORETAK

	Eierandel	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
Mjøsen Skog SA		696 250	696 250
Andre poster			<u>900</u>
Sum			<u>697 150</u>

NOTE 5 - LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE,

	2017	2016
Lønnskostnader		
Lønninger	4 959 576	4 644 504
Folketrygdavgift	783 142	717 439
Pensjonskostnader	273 557	305 396
Andre lønnskostnader	125 043	182 347
Sum	<u>6 141 319</u>	<u>5 849 686</u>
Antall årsverk	8	8

Almenningen er pliktig å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Allmenningen har en innskuddspensjon som dekker 7 ansatte.

Årets premie til kollektiv pensjonsordning	252 612	343 131
Herav dekket av premiefond	-13 921	-2 694
Inntrukket fra medlemmer	-87 179	-78 943
	<u>151 512</u>	<u>261 494</u>
Kostnadsført premie til kollektiv pensjonsordning		
Saldo på premiefondet pr. 31.12.	<u>0</u>	<u>0</u>

Romedal Almenning har felles bestyrer med Stange Almenning. Romedal Almenning er belastet med 57 % av hans lønn.

	Almennings- bestyrer	Styre
Ytelser til ledende personer		
Lønn belastet regnskapet til Romedal Almenning.	504 333	497 750
Pensjonskostnader	37 688	
Annen godtgjørelse	9 022	

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar utgjør kr. 50.000
I tillegg kommer honorar for andre tjenester med kr 28.365

NOTE 6 - ANNEN FINANSINNEKT OG FINANSKOSTNAD

	2017	2016
Renter av bankinnskudd og andre renter	112 991	118 360
Renter av pengeplasseringer	2 140 350	1 213 767
Beregnet rente fordring Hedalm Holding AS	1 047 045	0
Sum renteinntekt	<u>3 300 386</u>	<u>1 332 127</u>
Gevinst/tap verdipapirer	1 953 649	0
Verdistigning aksjefond/obligasjoner	2 284 261	1 525 249
Annen finansinntekt	0	26 765
Sum annen finansinntekt	<u>4 237 910</u>	<u>1 552 014</u>

Det er realisert aksjer og verdipapirer med gevinst på kr 1 953 649 i 2017.

Beholdning av andeler i aksjefond/obligasjoner er vurdert til kursverdi pr 31.12. og består av følgende aktivaklasser

Pengemarked, rente og obligasjonsfond	15 558 340	13 185 340
Enkeltobligasjoner	7 888 326	8 290 454
Sum rentebærende investeringer	<u>23 446 666</u>	<u>21 475 794</u>
Aksjefond	38 476 210	33 351 567
Aksjer i eiendomsselskaper	1 848 366	2 776 626
Sum egenkapitalinvesteringer	<u>40 324 576</u>	<u>36 128 193</u>
Sum aksjefond, obligasjoner og andre verdipapirer	<u>63 771 242</u>	<u>57 603 987</u>

Anskaffelseskost på disse andelene er MNOK 59,9

NOTE 7 - VARIGE DRIFTSMIDLER

	Inventar			Fast	Sum
	Driftsplaner	driftsløsøre	Veganlegg	eiendom	
Anskaffelseskost 01.01.	730 194	2 506 494	4 338 045	280 010	9 139 694
Tilgang	0	0	0	0	0
Avgang	0	-2 210 853	-88 030	0	-2 298 883
Tilskudd	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.	730 194	295 641	4 250 015	280 010	5 555 860
Akkumulert avskrivninger 31.12.	-394 261	-152 947	-1 449 126		-1 996 334
Balanseført verdi pr 31.12.	335 933	142 694	2 800 889	280 010	3 559 525
Årets avskrivninger	-67 187	-172 508	-426 252	0	-665 947
Tap ved avgang driftsmidler 2017	163 162				

NOTE 8 - ANNEN DRIFTSKOSTNAD

I beløpet inngår kostnader til avvirkning tømmer (skogsentreprenører) med kr 7.290.909 (kr 6.539.434 i 2016).

NOTE 9 - SKOGFONDSKONTO

	2017	2016
Planting	669 576	
Statsbidrag	0	747 792
Rydding - regulering- ungskogpleie	793 315	
Statsbidrag	-257 447	897 329
Markberedning	600 589	
Statsbidrag	-150 000	244 481
Gjødsling	297 998	0
Statsbidrag	-119 199	158 478
Sommervedlikehold vegeer	1 273 749	1 827 079
Skogforsikring	75 946	75 937
Sum forbruk	3 184 527	3 951 096
Avsatt på årets avvirkning	2 096 965	1 807 933
Tilført renter på kulturfond	99 336	44 782
Årets forbruk	-3 184 527	-3 951 096
Årets endring godskrevet/belastet drift	-988 225	-2 098 380

NOTE 10 - EGENKAPITAL

Bunden egenkapital:	31.12.2016	Årets endring	31.12.2017
Eiendomsfond	9 589 280	798 604	10 387 884
Kulturfond	1 192 777	99 336	1 292 113
Sum bunden egenkapital	10 782 057	897 940	11 679 997
Annen egenkapital	88 329 733	8 455 051	96 784 784
Sum egenkapital	99 111 790	9 352 991	108 464 781

NOTE 11 - SKATT

Årets skattekostnad fremkommer slik:	2017	2016
Betalbar skatt	884 863	288 128
Endring i utsatt skatt	-595 000	-573 000
For mye/lite/mye avsatt tidligere år	14 913	34 874
Årets totale skattekostnad	304 776	-249 998
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	9 481 373	6 605 683
Beregnet utsatt skatt, 23% / 24 %	2 180 000	1 585 000

Alle midlertidige forskjeller kan utlignes, og dette er gjennomført i beregningen av utsatt skatt. Det er også tatt hensyn til almenningens skatteforhold.

NOTE 12 - VARELAGER

	2017	2016
Tømmer i skogen	781 648	427 834
Hyttefelt	2 660 549	2 638 435
	3 442 198	3 066 269

NOTE 13 - BUNDNE BANKINNSKUDD

Av almenningens bankinnskudd er kr. 306.312 inntrukne skattetrekksmidler.

NOTE 14 - FORDRINGER MED FORFALL SENERE ENN ETT ÅR

Andre langsiktige fordringer består av fordring på Hedalm AS etter kapitalnedsettelse i 2012. Kapitalnedsettelsen hadde avtalt nedbetalingstid over 6 år og hovedstol på fordringen er kr 15.048.190. Fordringen er renteberegnet med kr 1.047.045 i 2017.

Det er heller ikke betalt avdrag i 2017 og rest bokført verdi utgjør kr 11.079.172

Avdelingsregnskap

SKOGEN

Inntekter	2017	2016
Salg skur- og spesialtømmer	13 599 860	11 501 391
Salg massevirke og ved	5 397 002	5 205 292
Bonuser	2 573 802	1 930 756
Måleavgifter	-389 968	-359 216
Vegavgifter	390 397	380 537
Salg grus/masse		
Tilskudd	526 646	328 410
Innkjørt med eget transportutstyr	138 796	144 842
Andre inntekter	415 503	221 439
Sum inntekter	<u>22 652 038</u>	<u>19 353 451</u>
Kostnader		
Kostnader avvirkning	-8 145 445	-6 947 323
Kostnader skogkultur	-2 361 477	-2 376 490
Drift eget utstyr inkl. kostn. Vegvedlikehold	-1 218 839	-1 165 912
Andre kostnader	-169 581	-245 269
Avskrivninger	-648 696	-1 216 167
Beholdningsendring tømmer	-	-
Fordeling fellesadministrasjon	-1 471 176	-946 564
Sum kostnader	<u>-14 015 214</u>	<u>-12 897 725</u>
Driftsresultat	8 636 824	6 455 726

UTMARK

Inntekter		
Inntekter jakt	1 192 034	910 317
Inntekter fester	627 514	601 241
Innfestningsavgift hyttefelt	-	540 000
Inntekter skogshusvære	902 970	820 709
Inntektsreduksjon	-69 300	-69 300
Andre inntekter	181 911	750
Sum inntekter	<u>2 835 129</u>	<u>2 803 717</u>
Kostnader		
Kostnader jakt	-320 721	-175 236
Drifts-/utviklingskostnader hyttefelt		
Kostnader fester	-199 822	-306 791
Kostnader skogshusvære	-503 615	-189 773
Fordeling fellesadministrasjon	-359 742	-221 020
Sum kostnader	<u>-1 383 900</u>	<u>-892 820</u>
Driftsresultat	1 451 229	1 910 897

ANNEN VIRKSOMHET

Inntekter	2017	2016
Leieinntekter Egerom	336 347	368 121
Salg eksterne tjenester	911 681	942 170
Andre inntekter	176 386	127 299
Sum inntekter	<u>1 424 414</u>	<u>1 437 590</u>
Kostnader		
Vedlikehold og drift Egerom	-756 157	-830 265
Kostnader Tingplassen/Malungen		
Kostnader eksterne tjenester	-659 080	-535 669
Andre kostnader	-301 123	-298 461
Fordeling fellesadministrasjon	-859 218	-395 510
Sum kostnader	<u>-2 575 578</u>	<u>-2 059 905</u>
Driftsresultat	-1 151 164	-622 315

ADMINISTRASJON

Inntekter		
Bidrag fra Stange Almenning	1 592 815	1 454 414
Andre inntekter	-	-
Sum inntekter	<u>1 592 815</u>	<u>1 454 414</u>
Kostnader		
Lønnskostnader	-3 705 858	-3 342 916
Styrehonorar og andre styrekostnader	-615 871	-789 500
Andel lønnskostnader Stange Almenning	-480 862	-728 586
Kontorkostnader fellesadministrasjonen	-645 792	-578 204
Husleie	-122 610	-128 316
Andre driftskostnader, egen adm.	-156 533	-299 857
Administrasjonskostnad, Bruksrett	-250 660	-172 069
Fordeling fellesadministrasjon	2 690 135	1 576 056
Sum kostnader	<u>-3 288 051</u>	<u>-4 463 392</u>
Driftsresultat	-1 695 236	-3 008 978

OPPSUMMERING

Inntekter		
Skogen	22 652 038	19 353 451
Utmark	2 835 129	2 803 717
Annen virksomhet	1 424 414	1 437 590
Administrasjonen	1 592 815	1 454 414
Sum inntekter	<u>28 504 396</u>	<u>25 049 172</u>
Kostnader		
Skogen	-14 015 214	-12 897 725
Utmark	-1 383 900	-892 820
Annen virksomhet	-2 575 578	-2 059 905
Administrasjon	-3 288 051	-4 463 392
Sum kostnader	<u>-21 262 743</u>	<u>-20 313 842</u>
Driftsresultat årets drift	7 241 653	4 735 330

Revisjonsberetning

BDO AS
Parkgata 83
Postboks 460
2304 Hamar

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøtet i Romedal Almenning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Romedal Almennings årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av allmenningens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av allmenningen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsmelding, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den andre informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til allmenningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av allmenningens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om allmenningens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende

hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at allmenningen ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av allmenningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Hamar, 7. mars 2018
BDO AS

Tom Erik Lehne
Statsautorisert revisor

